

MŪSŲ LIETUVA

Ruošiamas teismas už „L. K. B. Kroniką“

Rusas disidentas Sergei Kovalev, daug padėjęs Kudirkų šeimai, suimtas Maskvoje, bus teisiamas Vilniuje

Gali grįžti Stalino laikai

NR. 9 (1387) XXVII. 1975 M. VASARIS - FEVEREIRO 27 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) - Caixa Postal 44.21 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

PORTUGALIJA

Ministeris pirmininkas Vasco Gonçalves pranešė, kad naujoji Konstitucija, kurią turės paruošti balandžio mėnesį išrinkti deputatai, negalės prieštarauti militarinės valdžios pasiekimams pažangos rezultatams. Tarp kitų, militarinė valdžia sau užsitikrina teisę dalyvauti konstitucijos paruošimo komisijoje, teisę vetuoti kandidatūrą į respublikos prezidentus ir pasiūlyti svarbiausias ministerijas. Ir aiškiai pabrėžė: „kareiviai negrįš į kareivines, kol nebus tvirtai pastatyta demokratija“. Taigi, nori ar nenori, bet bus, „demokratija“.

IZRAELIS

Eina kalbos per laikraščius apie gynybos sutartį tarp Izraelio ir JAV-bių. Izraelio ministeris pirmininkas, Rabin, kalbų nepaneigė, nei nepatvirtino. Tik pareiškė, kad dabartinė Izraelio politika vadovaujasi principu neprašyti garantijų iš kitų kraštų. Izraelis galiintis laikytis savo paties pajėgumais; ir jokia tarptautinė garantija negalėtų privesti Izraelį atsisakyti savo būtino reikalo gyventi savo dabar gyvenamose ribose. Tik jei kita valstybė savo įtaka vestų prie karo su kaimynais, tuomet Izraelis, kaip betkokia kita maža valstybė, būtų priversta įieškoti galingesnės valstybės paramos. Betgi lig šiol ji tokios militarinės paramos nėra niekad prašiusi.

EGIPTAS

Sovietų Sąjunga pasižadėjusi ligi birželio mėnesio pristatyti Egiptui ginklų kiekį, kuris atsvertų prastuosius 1973 metų kare su Izraeliu. Su ginklais rusai pasiųstų ir tinkamus „instruktorius“.

Egiptiečiai skundžiasi, kad ginklai senos gamybos; o „instruktorių“ visai nenori priimti. Bet rusai nenusileidžia: jei egiptiečiai nori gauti naikintuvus Mig-25, tai turi priimti ir „instruktorius“. Todėl ir derybos ilgai užsitęsė. Galutinam susitarimui laukiamas Brežnevo vizitas.

BRAZILIJA

— Prezidentas Ernesto Geisel, kalbėdamas išrinktiesiems gubernatoriams, pabrėžė, kad šalis jau pribrendo prie „valstybinio planavimo“, nors kiekvienas „estadas“ turi jausti tam tikrą autonomiją.

— Valdžia uždraudė betkokią Brazilijoje reziduojančių portugalų manifestaciją prieš dabartinę Portugalijos politiką, norėdama laikytis tradicinio principo nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus.

— Congonhas aerodromas nuo kovo 15 dienos naktimis bus ramėnis: nuo 22 valandos iki 6 valandos oro uoste sustos visas įvykis.

Pasaulyje

SOVIETŲ SAJUNGA

„Pravda“ energingai demantavo vakarų spaudos informacijas, būk Sov. Sąjunga besiruošianti užimti Jugoslaviją. Tokios žinios — tai tik geismas supjudyti kaimynus.

JUGOSLAVIJA

Tito (jau 82 metų) nori Jugoslavijoje įgyvendinti — ir palikti savo įpėdiniui — dar griežtesnę komunistinę santvarką, negu pačioje Sov. Sąjungoje. Todėl vis leidžia naujus įstatymus. Vienas paskutiniųjų įstatymų draudžia „netikrų žinių skelbimą“ ir „nesiderinimą su valdžios organų nustatymais“. Vėliau, taisant ir papildant šį įstatymo straipsnį, buvo uždrausta „nepasitenkinimo pareiškimai“ viešose susirinkimuose, religinės šeimoms šventėse, krautuvėse, autobusuose, ir net privačiuose namuose. — Taip lengva betką apkaltinti, apskusti ir suimti kaip „priešingą režimui“.

NEW YORK. — „New York Times“ (XIII.28) įdėjo žinią apie rusų disidentą Sergei Kovalevo areštą. Po padarytos kratos, sovietų slaptoji milicija rado pas jį „Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos“ numerius.

Kovalevas praeityje yra nepaprastai daug padėjęs Kudirkų šeimai. Balandžio mėnesį, kai Šulskienė buvo suimta jai norint važiuoti į Amerikos ambasada Maskvoje, Kovalevas pranešė apie jos suėmimą Vakarų korespondentams. Jis taip pat buvo laikinai suimtas, kad palaikė kontaktą su Amerikos ambasada Šulskienės pilietybės reikalui. Ji paleido, kai Amerikos ambasados pareigūnai paprašė su juo susitikti. Kai Šulskienė antrą kartą vyko į Maskvą, Kovalevas ją sutiko stotyje ir glogojo iki to momento, kai ji grįžo atgal į Lietuvą, gavusi Amerikos pasą. Vėliau, kai Kudirka vyko į Ameriką, jie buvo apsi-stoję pas Kovalevą.

Simas Kudirka, sužinojęs apie Kovalevo suėmimą, tuoj pat telefonu susisieko su kitu jam žinomu disidentu Maskvoje. Šis jam perdavė daugiau informacijų: Lietuvoje buvo suimti trys lietuviai, ieškant „Kronikos“. Jų tarpe Balys Gujauskas, išskentėjęs sovietų koncentracijos stovykloje 25 metus. Jis taip pat yra padėjęs Kudirkų šeimai, vertėjavo, kai Amerikos ambasados pareigūnai tarėsi su Šulskiene Vilniuje.

Gujauskas ir kiti du lietuviai buvo paleisti, tačiau Kovalevas tebelaikomas Lefortovo kalėjime. Kovalevo žmonai slaptoji milicija Maskvoje patarė tartis dėl vyro padėties su Lietuvos KGB, nes jis bus teisiamas Vilniuje.

Kratos ir suėmimai

Apie kratas ir suėmimus okupuotoje Lietuvoje gauta naujų papildomų žinių. Pagal jas gruodžio 26-27 dienomis sovietų KGB valdininkai tuo pačiu laiku — 4-6 val. ryto, darę kra-

tas jiems įtariamų lietuvių bu-tuose Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Ukmergėje, Utenoje, Alytuje, Šakiuose ir, gal būt, kitose vietose.

Akcijai vadovavo iš Maskvos atvykę specialūs KGB valdininkai, vietos saugumiečių talkinami. Kratų tikslas — išaiškinti ir suimti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ paruošėjus ir leidėjus. Yra suimtų lietuvių intelektualų iš inžinierių, gydytojų, dvasininkų, studentų tarpo.

Lietuvoje vykianti sovietų konstitucija ir kiti įstatymai šiuo metu neleidžia suimti žmonių, prieš tai nepateikus jiems kaltinimų. KGB valdininkai turi turėti ir tam tikrus suėmimo orderius. Tokiais dokumentais jie buvo aprūpinti.

Lietuvos visuomenė dėl kratų, suėmimų ir tardymų yra labai susirūpinusi ir nuogąstauja, kad gali grįžti sunkūs Stalino priešpaudos laikai. Lietuvos žmonės vis labiau ir dažniau kaltinami „nacionaliniu šovinizmu“.

Kalbant apie Simą Kudirką ir leidimą jam ir jo žmonai emigruoti į Ameriką, okup. Lietuvos komunistai išreiškė nepasitenkinimą ir kritikavę Maskvą, kad ši esanti „perdaug nuolaidi disidentams ir apsunkinanti lietuvių perauklėjimo programą, išleisdama „išdavikus“ į Vakarų“.

„Draugas“

Vėl nuteisti lietuviai

MASKVA. — „Chicago Tribune“ žiniomis, keturi lietuviai buvo nuteisti ir uždaryti koncentracijos stovykloje nuo vienu iki aštuonerių metų už „nelegalų kopijavimą ir platinimą antisovietinės literatūros“. Spėjama, kad teisme jie buvo kaltinami turį ką nors bendro su „Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika“.

DR

Vergijos dantys Lietuvoje

Jurašai V. Vokietijoje • "Laisvės Radijas" • Vyskupų telegrama • Mokslininko pareiškimas

Iš Europos gautomis žiniomis, režisorius Jonas - Rimgaudas Jurašas su žmona Aušra Sluckaitė - Marija Jurašiene ir 6 metų sūnumi Jurgiu atvyko lėktuvu iš Maskvos į Vieną 1974. XII. 30. Jiedu atsisakė sovietinės pilietybės ir gavo Maskvos leidimą emigruoti Izraelin. Kadangi abu jie yra lietuviai, Vienoje atsisakė vykti Izraelin ir perėjo IRC (International Rescue Committee) globon. Laikina buvo apgyvendinti viename pensijone. Pirmiausia jiems rūpėjo sutvarkyti savo teisinę būklę bei asmens dokumentus. Į pagalbą atėjo Europos lietuviai, kurie paruošė Jurašams kelią į Muencheną. Galimas dalykas, spausdinant šias eilutes Jurašai jau bus pasiekę Muencheną, kur yra daugiau lietuvių ir kur veikia "Laisvės Radijas". Tikimasi, kad Jurašai galės dirbti šio radijo įstaigoje. Tolimesni jų planai dar nėra žinomi. J. Jurašo svajonė — dirbti kur nors teatre režisoriumi, laisvai statyti veikalus, nesikišant jokiai valstybinei cenzūrai. Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje jisai garsėjo kaip nepaprastai gabus režisorius. Natūraliausia jam vieta būtų, žinoma, teatras. Juo yra susidomėjęs vienas teatras Niujorke. Su laiku, atrodo, atsiras šioje srityje ir daugiau galimybių, juoba, kad tai jauna pajėga (gimęs 1936).

J. Jurašo žmona Marija yra 12 metų dirbusi redaktore "Vagos" leidykloje ir 4 metus (iki atleidimo iš tarnybos) teatre literatūrinio skyriaus vedėja. Tikimasi, kad ir ji galės dirbti "Laisvės Radijo" tarnyboje.

Radio transliacijos

"Laisvės Radijas" Muenchene pradėjo lietuviškas transliacijas 1975. I. 4. Iki kovo mėnesio lietuviškos programos bus perduodamos tik savaitgaliais po pusvalandį. Nuo kovo 2 d. liet. programos bus transliuojamos kasdien.

Pirmojoje programoje buvo perduotas pranešimas apie pačias transliacijas lietuvių kalba, "Lietuviais esame mes gimę", pasaulio įvykių apžvalga, informacinis rašinys "Lietuva ir lietuviai 1974" ir kun. J. Kuzmickio kalėdinių minčių apybraiža.

"Laisvės Radijo" lietuvių skyriaus redakcija dar nėra galutinai sudaryta. Šiuo metu joje dirba du asmenys, talkinami bendradarbių iš Europos ir Š. Amerikos. Vyriausiu redaktoriumi yra paskirtas Juozas Laučka iš Vašingtono. Į Muencheną jis atvyks sausio gale.

Saugumiečiai siaučia

Atvykusieji į Vakarus 1974 m. pabaigoje ir 1975 m. pradžioje liudija apie gausius suėmimus Lietuvoje už religinę veiklą bei kovą už žmogaus teises. Jų liudijimu 1974. XII. 23 buvusi suėmimų banga, kurioje buvo areštuotas ir Balys Gajauskas, neseniai atkalėjęs 25 metus. Manoma, kad Kovalevą suėmė tie patys saugumiečiai, kurie Maskvon atgabeno B. Gajauską iš Lietuvos ir Vilniun nugabeno Kovalevą.

Apie suėmimų bangą Lietuvoje bene pirmieji sužinojo V. Vokietijos vyskupai. Jie net telegramą pasiuntė popiežiui Pauliui VI. Tų vyskupų žiniomis,

JONAS RIMGAUDAS JURASAS, atvykęs su šeima į Vakarų Europą

suinta daug kunigų ir pasauliečių. Vis dėlto manoma, kad "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" eis ir toliau. Visi atvykusieji į Europos vakarus pabrėžia tai, kad laisvėje esantieji protestuotų, triukšmautų ir reikalautų laisvės suimtiesiems. Tai esąs vienintelis kelias jiems padėti.

Sacharovo pareiškimas

Du žymūs rusų disidentai — Andrej Sacharov ir Sergej Kovalev 1974 m. gruodžio 27 d. išvakarėse pasirašė atsišaukimą, kuris taip pradedamas: "Šiandien, ant Naujųjų 1975 Metų slenksčio, mes reikalaujame amnestuoti sąžinės kankinius visame pasaulyje, paleisti visus tuos, kurie kenčia dėl savo pažiūrų ir altruistiškos bei taikios gynybos kitų žmonių teisių". To laiško priedaše Sacharovas pažymėjo: "Šis laiškas parašytas

gruodžio 26-27 naktį. Dar neturėjau progos jį viešai paskelbti, kai gavau žinią, kad gruodžio 27 d. suimtas Kovalevas".

Gruodžio 28 d. Sacharovas padarė toki pareiškimą: "Suimtas Sergej Kovalev, biologijos mokslų daktaras. Jis — mano artimas draugas. Tai nepaprastai dvasinio tyrumo ir stiprybės žmogus. Dar neseniai mes abu tarėmės dėl Naujųjų Metų atsišaukimo, reikalaujant politiniams kaliniams amnestijos. Šiandien jis ir pats jau kitoj pusėj. Formali suėmimo priežastis — kaltinamas ryšium su "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidimu. Tai, mano nuomone, valdžiai patogus pretekstas jį teisti toli nuo draugų ir viešumos. Protingas ir talentingas žmogus Kovalevas jau daugelį savo gyvenimo metų pašventė žmogaus teisėm ginti ir kovai prieš beteisiškumą. Jis yra žmogaus teisių gynimo iniciatorių grupės narys, "Amnesty International" SSSR grupės koautorius ir autorius pagrindinių dokumentų, nustatančių kelius kovai už žmogaus teises mūsų krašte. Tyliai Kovalevas atliko daug gerų ir sunkių darbų. Tai neatsitiktinumas, kad jam pavyko nustatyti ryšį tarp Simo Kudirkos motinos ir JAV ambasados. Tai galų gale privedė prie Kudirkos išlaisvinimo. 1974 m. gegužės mėnesį kartu su T. Velikanova ir T. Chodorovičiumi Kovalevas paskelbė nutarimą leisti "Einamųjų Įvykių Kroniką", prisiimdamas sau atsakomybę už jos paskleidimą. Tai buvo drąsus istorinis žingsnis. Kartu tai buvo iššūkis tiems, kurie skelbė Kroniką esant šmeižikiška ir antisovietiška, tiems, kurie bijo tiesos ir viešumos. Vakarykštis suėmimas yra kerštas už padorumą ir drąsą. Aš šaukiuosiu į Sergejaus Kovalevo kolegas — viso pasaulio biologus. Aš kreipiuos į "Amnesty International", kurios nariu Kovalevas yra ir kurio visa veikla atitinka šios organizacijos dvasią. Aš kreipiuos į Tarptautinę Žmogaus Teisių Lygą. Aš kreipiuosiu į viso pasaulio žmones, kuriems brangus yra gėris, dora, intelektualinė laisvė. Aš kviečiu į tarptautinę akciją už Sergejaus Kovalevo išlaisvinimą".

Pasaulio spauda

Pasaulio spaudoje daug rašoma apie sovietų biologo Sergejaus Kovalevo suėmimą ir nugabenimą į Vilnių, kur jis laukia teismo ryšium su tariama pagalba "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai". Sausio 8

d. "Washington Star-News" pranešė, kad 50 žymių sovietų disidentų pasirašė prašymą dėl Kovalevo paleidimo. Tarp pasirašiusių yra Andrej Sacharov, istorikas Roy Medvedev, rašytojas Vladimir Voinovič ir poetas Vladimir Kornilov. "New York Times" sausio 11 d. laidoje išspausdino Valery Čadidze ir Pavel Litvinov laišką, kuriuo jie ragina gelbėti Kovalevą. Šiuo reikalu "International League for the Rights of Man" gruodžio 27 d. pasiuntė telegramą N. V. Podgornyj. Kovalevą ginti apsiėmė taip pat "Amnesty International" organizacija. M.

*** KATALIKŲ PERSEKIOJIMAS LIETUVOJE** šiuo metu nepaprastai sustiprintas, pasak žurnalo "Triumph" 1975 m. sausio mėn. laidos. Ypatingai jieskomi, suimtinėjami ir baudžiami asmenys, kurie daugina arba platina maldaknyges bei kitokias religines knygas. Gyvenamuose namuose, raštinėse ir šventovėse daromos kratos. Studentai pašalinami iš Vilniaus universiteto, jeigu prisipažįsta tikį Dievą. Vaclovas Sevrukas, nors ir marksistas, buvęs pašalintas iš Vilniaus universiteto vien dėlto, kad gynė tikinčio studento teises. Pogrindžio laikraštis "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", kuris leidžiamas nuo 1972 m., pateikia daug religijos persekiojimo smulkmeniškų faktų. Kad teisybė ateistinėje santvarkoje rikiuotina su septyniomis didžiosiomis nuodėmėmis, esą, suprantamas dalykas, tačiau kur gi esanti teisybė katalikų tarpe laisvajame pasaulyje, ypač Amerikoje? Jie žino apie katalikų likimą Lietuvoje, bet neprotestuoja. Jų tyła lygintina su pritarimu pavergeju ir ženklų pribaugti tikinčiuosius. Kur yra JAV katalikai senatoriai Jacksonai ir kongreso atstovai Rosenthaliai, klausia žurnalas, primindamas Jacksono ir Rosenthalio kovą už žydų teisę emigruoti iš Sov. Sąjungos.

Bažnyčia katakombose

PARYŽIUS. — Prancūzų turistų grupė, kuri neseniai lankėsi Rumunijoje ir turėjo ten gerų pažįstamų, turėjo progos dalyvauti rumunų rytų apeigų katalikų pamaldose. Pamaldos buvo labai slaptos, vyko privačiame name prie užrakintų durų. Kunigas, kaip ir tikintieji, buvo grįžę iš fabriko. Kunigas neturėjo nei liturginių drabužių, nei viso to, kas reikalinga bažnyčioje, konsekravo duonos kepalėlių ir stiklą vyno.

Turistai paskui pasakojo, kad jie nėra pergyvenę didesnio džiaugsmo ir religinio entuziazmo, kaip tą valandą, primenantį katakombas pirmųjų krikščionių persekiojimo laikais.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

TIK 10 MĖNESIŲ LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

E' HORA DE COLABORAR!

KONGRESO INFORMACIJA

KONGRESUI REMTI KOMITETAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos iniciatyva organizuojamas "KONGRESUI REMTI KOMITETAS". Į tą komitetą kviečiami viso pasaulio lietuvių bendruomenių pirmininkai, eilė pereinanti (antrojo) Jaunimo kongreso talkininku, ir būsimo (trečiojo) Jaunimo kongreso organizatorių. Pakviestųjų ir savo sutikimus davusiųjų tarpe yra Brazilijos lietuvių bendruomenės pirm. adv. Algirdas Šliesoraitis, Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos (Urugvajaus LB) pirm. Stasys Goda, Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos (Argentinos LB) pirm. Aleksandras Mičiūdas, Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkas Jonas Simanavičius ir Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių bendruomenės pirm. Juozas Gailla.

ŠIAURĖS AMERIKOS JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO SUVAŽIAVIMAS

Jau per pereinantį Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo (antrąjį) suvažiavimą Roterdame New Yorko valstijoje Amerikos šiaurės rytuose buvo kalbama apie galimybes ir toliau šaukti tokius suvažiavimus kartu – t.y. bendromis Kanados ir Amerikos lietuvių jaunimo sąjungų pastangomis. Sausio 18 dieną Čikagoje įvykusiame pasitarime Jaunimo trečiojo kongreso reikalais dalyvavo Kanados LJS pirm. Almis Kuolas iš Toronto ir Amerikos LJS neseniai išrinkta pirm. Daiva Vaitkevičiūtė iš Čikagos. Posėdžio metu paaiškėjo, jog Kanada numato šaukti savo Jaunimo tarybos ir būsimo Jaunimo kongreso atstovų bendrą suvažiavimą Londone (Ontario provincijoje) gegužės 17-19 d.d. Jau yra suvažiavimo organizacinis komitetas kuriam vadovauti sutiko Jurgis Valaitis (iš Londono).

Kadangi tiek Kanadoje tiek Amerikoje Jaunimo kongresui atstovų rinkimai numatomi suruošti iki gegužės mėnesio pradžios, tai bendras Kanados ir Amerikos Jaunimo tarybų ir Jaunimo kongreso atstovų suvažiavimas būtų įmanomas.

ALJS pirm. D. Vaitkevičiūtė numato atsiklausti Amerikos Jaunimo tarybos narių dėl numatytos suvažiavimo: datos ir vietos. Tikimasi, jog suvažiavimą bus įmanoma ruošti bendromis pastangomis.

Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo trečiame suvažiavime pagrindinis dėmesys būtų kreipiamas į Jaunimo kongreso atstovų tinkamą paruošimą. Iki to laiko numatoma užbaigti specialų leidinį Kongreso atstovams – "Jaunimo kongreso atstovo vadovą" – kuriame bus talpinti įvairi medžiaga iš lietuvių

Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių jau pusšimtį metų jungia glaudūs ryšiai, išreiškiami ir pagyvinami Pietų Amerikos lietuvių kongresais, bendromis stovyklomis, kultūrinėmis kelionėmis bei sveičiavimais. Gyvendami panašiose kultūrinėse ir socialinėse sąlygose ir turėdami panašią istoriją, šių kraštų lietuviai ypatingu būdu vieni kitiems artimi ir vieni kitiems reikalingi.

Artimiau bendradarbiauti ir bendrauti mus skatina 1975 m.

periodikos apie tas temas kurios bus keliamos Jaunimo trečiojo kongreso metu.

JAUNIMO KONGRESO STOVYKLAVIETĖ

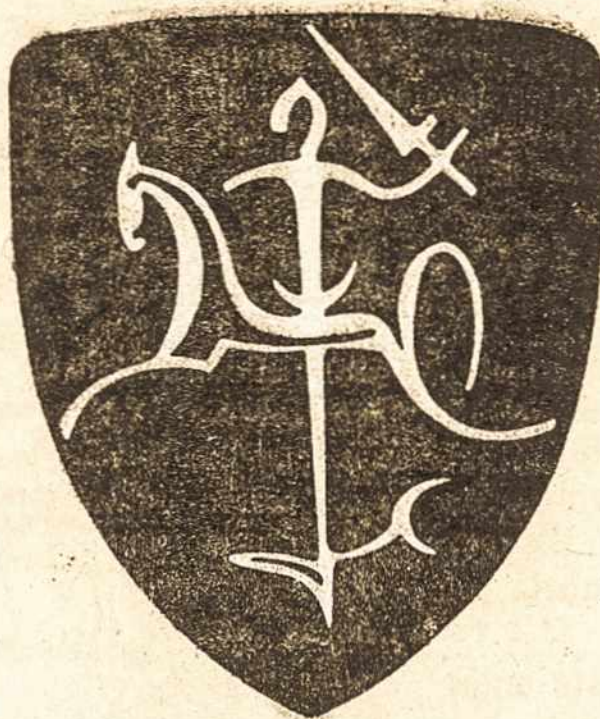
Vėliausiomis žiniomis iš Argentinos Jaunimo Kongreso komiteto, parinkta kita vieta būsimei Jaunimo kongreso stovyklai įvyksiančiai gruodžio mėnesį.

Anksčiau buvo skelbta, kad stovyklavietė parinkta "Punta Indio" dvare netoli Buenos Aires. Š. m. sausio 6-tą dieną Jaunimo kongreso stovyklos organizatoriai aplankė kitą stovyklavietę, vos 60 kilometrų nuo sostinės Buenos Aires.

Ši vieta yra "Villa Marista", kuri turi apie 60 hektarų ploto. Villoje yra puikus parkas, moderniškas trijų sparnų pastatas. Pastate yra koplyčia, kurioje telpa apie 300 žmonių, teatro salė, kuri talpina apie 200 žmonių, ir trys dideli valgomieji kambariai, kuriuose kartu galima susodinti tarp 250-300 žmonių. Šiame pastate galima apgyvendinti daugiau kaip 200 žmonių, kuriems įrengti visi kasdieniški patogumai.

Kaip praneša Argentinos JK komiteto spaudos komisija, stovyklavietė yra labai erdvi ir paruošta įvairiems grupiniams žaidimams. Joje yra keturios futbolo ir dvi krepšinio aikštės, ir maldos baseinas. Pastatus ir kitus įrengimus supančiame parke gausu lapuočių medžių, kurių pavėsy yra takai pasivaikščiojimui ir stalai gegužinėms.

Už dviejų kilometrų nuo stovyklos yra Lujano upė (Rio Lujan) kur ir baigiasi "Villa Marista"

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANSŲ KOMISIJA

Pasaulio Lietuvių Jaunimo III Kongreso Brazilijos Finansų Komisijos valdybą sudaro:

Prel. Pijus Ragažinskas - pirmininkas

Norbertas Stasiulionis - vicepirmininkas

Jonas Tatarūnas ir Vincas V. Banys - išdininkai

Halina Mošinskienė ir Genė Žarkauskaitė - sekretorės.

Finansų komisijos valdyba nutarė rinktis pasitarti vieną kartą savaitėje, pirmadieniais, 20,30 val.

Jaunimas reikalingas visų talkos

Pasaulio lietuvių jaunimo III-jo kongreso komiteto pareiškimas

gruodžio - 1976 sausio paskelbtas trečiasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, į kurį suskris šimtai lietuvių iš keliolikos kraštų ir keturių žemynų.

Sis jaunimo kongresas pirmą kartą suteiks progą kitų šalių lietuviams plačiau ir giliau pažinti Pietų Ameriką, jos grožį, kultūrą, gyvenimą ir šių kraštų lietuvių bendruomenes, įstaigas, organizacijas, veiklą, jaunimą ir šeimas. Ir pirmą kartą Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuviai išsamiau parodys, ką per imigracijos 50 metų yra atlikę, sukūrę, pasiekę, ko dabar siekia, sielojasi ir stengiasi. O išvystyti tarpusavio ryšiai bei paties kongreso pragyvenimai sustiprins bei pagyvens mūsų veiklą ir draugystę. Kongresas ir vėl pakartos mums ir pasauliui, kad išėvijos lietuviai trokšta ir siekia savo tėvų žemei laisvės, nepriklausomybės ir kultūrinės gyvybės.

Kadangi kongresas yra didelio masto renginys, jį ruošti, remti ir jame dalyvauti turi visa Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių visuomenė, ypačiai jaunimas ir tie, kurie rūpinasi lietuvių tautos ateitimi. Pats jaunimas, užaugęs čia, reikalingas talkos iš tų, kurie daug metų veikia ir kuriuos su Lietuva riša gyvi ryšiai savam kraštui. Reikalinga kiekvieno asmens, kiekvienos šeimos, visų organizacijų, įstaigų ir apylinkių talka, parama, pasiūlymai

"Villa Marista" yra brolių maristų kataliku vienuolių nuosavybė. Jie taipgi turi savo ūkį, kuriame augina įvairias daržoves, gamina sviestą ir kitus pieno produktus. Čia pat yra viščiukų ūkis, auginami veršiukai ir karvės. Virtuvė aptarnaujama seselių vienuolių, kurios mielai sutiko gaminti maistą Jaunimo kongreso stovyklai.

Argentinos JK darbuotojai sausio 19 d. dar kartą aplankė "VILLA MARISTA" ir galutinai nutarė ten ruošti Jaunimo trečiojo kongreso Stovyklą. Stovykla įvyks 1975 gruodžio 20-26 d.d.

ir darbai nuo pat šios dienos. Lietuviai vieni kitus kviečia ir traukia į bendrą darbą visų labui. Juk lietuvis yra lietuvių brolis ir sesuo. Visi esame tos pačios tautos vaikai, išėvijoję sudarantys vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kuri į šį kongresą kviečia, jį ruošia ir vykdo.

Jaunimo vardu nuoširdžiai dėkojame visiems jau dirbantiems kongreso ruošos darbe ir tiems, kurie prisidės prie jo darbų ir jame dalyvaus.

Pasaulio lietuvių jaunimo trečiojo kongreso komitetas

ARGENTINOJE:

Nelida Zavičkaitė, Jonas Baltūnas, Jonas Mikalonis, Viktoras Barzdžius

BRAZILIJoje:

Antanas Saulaitis, Elena Bareišytė, Teresė Jocytė, Jonas Lukoševičius

URUGVAJUJE:

Birutė Mačanskienė, Romas Mačanskas, Juozas Petruškevičius, Rikardas Geležauskas, Edmundas Andriuskevičius

TIESA IR GYVENIMAS

MŪSŲ LAIKO ŽVILGSNIS Į ŠVENTĄJĮ KAZIMIERĄ

Šventuosius minime ir garbiname ne tuo tikslu, kad tuomi jiems ką nors suteikus, o kad pasimokius iš jų išmintingo, garbingo gyvenimo ar kad patyrus mums reikalingos kokios nors jų pagalbos. Minime šventąjį Kazimierą. Nekartosiu jo biografijos, o tik pasidalinysiu dviem mintim su tais, kurie jas skaitys.

Viena iš tų minčių. Savam krašte anais laikais šv. Kazimieras buvo panašus, kas šiandien Amerikoje ar kurioje kitoje valstybėje būtų pasaulietis aukšto laipsnio politikas, turįs daug įtakos krašto valdymo reikaluose, turtingesnis už daugelį savo krašto žmonių. Švento Kazimiero amžiaus mūsų laiko jaunimo tarpe turbūt niekur nėra tokio, kuris savo įtaka, kompetencija būtų ne tik tolygus, o bent panašus karaliaus Kazimiero vaidmeniui ano meto galingose Lietuvos ir Lenkijos valstybėse. Išsilavinimas, politinė galia, turtai Kazimierui nekludė būti ir šventu jaunu valdovu.

Ką žmogus turi, viską turi iš Dievo. Jeigu kuris tai supranta ir viskuo naudojasi taip, kaip jį moko, pataria visko davėjas, viską žinantis ir mums gero norintis Dievas, tai žmogaus kilnumui niekas nekenkia: né mokslas, né pasiekta galia visuomenėje, né turtas. Dievo minties paisantis, išmintingas žmogus juo daugiau šių gėrybių turi, tuo daugiau padaro gero. Kad ir nepaskelbtus šventais prisiminkime mūsų laiko Europos asmenis: De Gasperi Italijoje, Adenauer Vokietijoje, Shuman ir kitus Prancūzijoje, Salazar Portugalijoje. Šie vyrai turėjo proto, galios ir savo veikloje paisė Dievo minties. Savo kraštus jie iškėlė iš karo griuvėsių aukščiau už ne vieną karo nepaliestą šalį. Pavyzdžiui, tokioje Rusijoje, kur viskas daroma ir naudojama nepaisant Dievo minties, nors tie fantastiški kiekiai žemės gėrybių, nors dirbantieji apiplėšiami valstybės gerovės vardu, vistiek nepakylama iš skurdo, iš vergijos, iš teroro. Panašiai yra visokioje visuomenėje, šeimoje, individo gyvenime: be Dievo niekas neveda į gera, o mylintiems Dievą viskas eina į gera. Kodėl taip, tai būtų atskira tema, šiai progai perilga.

Antra iš minčių. Švento Kazimiero relikvijos jau trečią kartą neturi ramybės nuo jo ir mūsų tautos neprietelių. Pirmus du kartu tie neprieteliai, išžudę lietuvių gal mažiau negu dabar, gavo galą. Tvarkėsi visas gyvenimas, ir Šventojo kaulai grįžo į jo poilsiui skirtą vietą Vilniaus katedros koplyčioje. Kada dabar jie vėl grįš į apvalytą ir vėl pašventintą Vilniaus katedrą? Jeigu tauta laikysis gyva, tai ir šį kartą jos pavergėjas gaus galą nuo savo klaidų anksčiau, negu dabar spėliojame. Išnaikinti tautą yra sunku. Tautos tik pačios išnyksta kai netenka pasiryžimo gyventi. Tai mus liudija ne tik žydų, o ir mūsų tautos iksiolinė istorija.

Ko reikia, kad tauta gyventų ir gyvuotų? Patriotiniai žygiai, kovos, veikla turi reikšmės, jeigu ir kol tauta gyva visumoje. O tauta gyva, kai yra pilna, sąmoninga ir dora šeima. Reikia pabrėžti ir dorą, ne tik kitas sa-

Šv. Kazimieras Amazonijoje
(Guajarà-Mirim, R.O., ligoninės koplyčioj)

ŠVENTŲJŲ METŲ GAVĖNIA

Lietuviai laikosi gražios religinės tradicijos: gavėnios metu giliau susikaupti ir tą susikaupimą lydėti vienokia ar kitokia auka — iš pagarbos ir padėkos mus atpirkusiai Kristaus kančiai, kuriai prisiminti šis laikotarpis skiriamas. Nemažas skaičius žmonių gavėnios metu, pažvelgę į savo gyvenimą, ryžtasi jį gerinti.

1975 metai Katalikų Bažnyčioje ne paprastai, o ypatingi: šventieji, arba jubiliejiniai. Todėl ir šiemetinė gavėnia turėtų né vieno krikščionio gyvenime nepraeiti be ryžimosi taisyti savo gyvenimą, kiek ir kur išsikraipęs.

Įvairių pasiryžimų galima rasti namaža. Vienas ypač patartinas: pasiryškime kiekvienas šiais šventaisiais metais būti žmogumi, tai yra daugiau žmogumi, negu kiekvienas buvome iki šiol. Kaip tai suprasti, paaiškino šv. Jono Aukšaburnio žodžiai. Vienoje vietoje rašo: „Tapk žmogumi, kad tavo pavadinimas nebūtų melas; kad neatsitiktų, jog vadinais žmogumi, bet juo nebuvai. Daugelis yra žmonės tik vardu, o ne gyvenimu.

Kai matau tave elgiantis prieš protą, kaip galiu vadinti žmogumi, o ne gyvuliu?

Kai matau plėšiantį kitus, kaip tave vadinti žmogumi, o ne vilku?

Kai matau klastaujantį ar geliantį kitus, kaip galiu vadinti žmogumi, jei esi gyvatė?

vybes, nes pirmiausia geras žmogus, o tik iš tokių geri tėvynainiai, tautiečiai. Šiuo metu Lietuvoje šeimai pavojai yra labai dideli. Ten atvežami rusai gauna butus, o vietinių lietuvių šeimai yra sunku išsikovoti bent vieną kambarį. Be to, valstybės apmokami apaštalai darbuojasi jaunimą auklėti materialistais, be religijos, be dieviškų doros ir išminties pagrindu. Tai labai dideli pavojai tautos išsilaikymui. Užtat gyvenantiems laisvame pasaulyje dera visada atsiminti, kad tautos dalį už Lietuvos išlaikysime ne vien patriotinėmis kalbomis, mokslu, o pirmoje eilėje tvarkingomis šeimomis. Pilnoje, tvarkingoje šeimoje yra žymiai lengviau išlaikyti net ir tautinę sąmonę, negu kuom nors netvarkingoje šeimoje. Lietuviai už Lietuvos turėtų atsižymėti gražiomis šeimomis. Aišku, šios mintys tinka daugiau jaunimui, tačiau jas visi kartokime, kad jas pasisavintų ir subrendusieji ir jaunimas ir visi suprastų jų vertę. Ką gąsdina pareigos gražiai šeimai, turėtų dažnai pagalvoti, kas yra skaudžiau: ar auka gražiai šeimai, ar nuolatinis nerimas, matant vėjais einančius išlepintus jaunuolius ir mintis senatvės be savųjų globos. Visokį ištižimą, divorsus, kūdikių ir senelių žudymo siūlymus mes lietuviai palikime tokiems, kurie savo protu ir dvasia nesiskiria nuo mūsų laiko vergų koncentracijų stovyklų, jose krematoriumų autorių. Dabar gyveną lietuviai esame atsakingi ir prieš Dievą ir prieš žmoniją už tai, kokia išeis mūsų tauta iš dabartinių kančių bandymo. Šeimos, panašios į šv. Kazimierą gimtąją šeimą, ir jaunimas, panašus į šv. Kazimierą, iki šiol išvedė Lietuvos tautą per visas sutiktas nelaimes ir išlaikė gyvą, drąsą, pasiryžusią gyventi. Mokykimės iš tautos praeities ir iš šv. Kazimiero kaip gyventi, kokiais lietuviais būti.

Vyskupas Vincentas Brizgys

Kai regiu niekada nepasimokantį iš gyvenimo, kaip vadinsi žmogumi, o ne asilu?

Kai regiu svetimoteriaujantį, kaip vadinti tave žmogumi, o ne erzilu?

Kai matau be užuojautos, kaip galiu vadinti žmogumi, jei esi akmuo? "

Tad šia prasme ir ryžkimės būti žmogumi, daugiau žmogumi, negu kiekvienas buvome iki šiol. Tas pasiryžimas bendras, tinka visiems. Kaip jį turi prisitaikyti paskiri asmenys, priklauso nuo jų padėties. Kitaip pasakius, tas pasiryžimas yra tarsi medžiaga, žaliava, iš kurios kiekvienas turi pasidaryti, ko jam labiausiai reikia. Paaškins pavyzdys. Iš medžio gali išeiti ir lova, ir kėdė, ir durys, ir lentynos. Ko jo dvasios butė labiausiai trūksta, tai kiekvienas iš to pasiryžimo medžio tegul ir pasidirdina. Vienam gal reikia lovos, nes iki šiol miegojo kertėje ant glėbio šiaudų, it migyje gyvulys. Kitas gal užuot kėdės vartojo

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giortas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

Ką gvildeno jaunimas suvažiavime?

JAV ir Kanados jaunimo atstovų suvažiavimo svarstybos Ročesteryje

Simpoziume dalyvavo keturi prelegentai, ir kiekvienas turėjo skirtingą nuomonę. Dėlto pasirinkau svarstymus pateikti skaitytojams pagal kiekvieno pasisakymą. (Vadovavo Petras Kisielius iš Čikagos).

Mindaugui Pleškiui iš Čikagos atrodė, kad kongresas nėra tik tai manifestacija ar studija — tai kultūrinis renginys. Užtat programoje turėtų būti numatytas kultūrinių žinių perdavimas kaip pagrindas tolimesnei veiklai. Ypatingas dėmesys kreiptinas į lituanistines žinias, į tai, kas dabar vyksta Lietuvoje. Stovykloje turėtų vyrauti informacija, o studijų dienose — tos informacijos studijavimas. Jo nuomone, mes negalime atsiremti nuo Lietuvos. Dėlto kongrese dėmesys turėtų būti skirtas jai. Reikia susirūpinti menku lietuvių kalbos mokėjimu: mums trūksta žodžių, mažai turime rašytojų, eilėraščių mėgėjų. Laikas susirūpinti kalbos išlaikymu, pradėdant nuo savęs — savo tarpe kalbėti lietuviškai, skaityti lietuvišką spaudą, literatūrą, žurnalus, remti lituanistines mokyklas, imti kursus.

* * *

Kanadai atstovavo Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio. Rasa kėlė visą eilę įdomių klausimų. Ar susidomėjimas lietuvių skatins mus toliau dirbti? Ar patekę į vyresniųjų eiles galėsime atsakyti į jaunesniųjų keliamus klausimus, jei dar tokių klausimų apie lietuvius bus? Jai rūpėjo lietuviško identiteto klausimas. Kaikur matomas lietuvių menkėjimas yra mūsų ateities veidrodis. Mums turi rūpėti kiekvienas lietuvis, kiekviena kolonija. Mūsų yra permaža, kad leistume ir mažiausiai kolonijai numirti! Jaunimo kongreso rengimas Pietų Amerikoje, jos nuomone, bus jiems įrodymas, kad jie gali padaryti tai, ką Šiaurės Amerika padarė buvusiuose jaunimo kongresuose. Tai pagyventų ir sustiprintų tenai lietuviškosios pasaulinės bendruomenės jausmą, lietuvišką identitetą. Pagrindinė kongreso mintis turėtų būti aptarimas lietuviško identiteto, atsakymas į identiteto klausimo krizę Turėtume nagrinėti lietuvių

kalbos išlaikymo būdus, organizacinės veiklos klausimus ir kelti tęstinumo klausimą — kaip sudominti tuos, kuriems lietuviybė nerūpi?

* * *

Antrasis Kanados atstovas buvo Eugenijus Girduškas iš Toronto. Jo pagrindinė mintis, kaip ir Rasos — lietuviško identiteto klausimas. Eugenijus kėlė klausimą: kaip galime mylėti tautą nepažindami jos? Kiekvienas turime padaryti sąmoningą tautinį apsisprendimą ir jo laikytis. Turėtume nagrinėti tautinės individualybės puoselėjimus: kas yra tikras lietuvis tautietis, kaip reaguoti į antrąją mišrios šeimos pusę, kas padaro mus lietuviais. Eugenijus ragino išeiti iš "gintarinio kalėjimo" — nežiūrėti vis į praeitį, bet į dabartį ir situaciją, kurioje mes dabar esame ir ką joje galime nuveikti lietuviybės ugdymo darbe. Jis teigė, jog jaunimo ateitis yra tuose kraštuose, kuriuose jis gyvena. Siūlė gvildenti sociologiniu ir antropologiniu požiūriu aktualų klausimą, kas yra lietuvis. Reikia nustatyti tautinę misiją mūsų jaunimui. Iškeltina tai, ką duoda lietuviybė, kuo galime didžiuotis. Jis ragino atsipalaiduoti iš verkšlenimo mentaliteto.

* * *

Iš Bostono kalbėjo Mykolas Drunga. Kongresą jis vertina daugiau kaip manifestaciją, o ne studijinį įvykį dėl amžiaus, patirties, profesijos skirtumų. Visa tai nepadedą, bet trukdo studijoms. Studija galima tik mažais, atrinktais būreliais. Kalbant apie pagrindinę mintį, esą reikia pabrėžti, kad visus mus riša Lietuva. Jaunimo kongresas, jo manymu, turėtų pradėti akciją susipažinti su Lietuva, su jos kasdieniniu gyvenimu. Iš viso mes čia gyvenantys turėtume skverbtis pro geležinę uždangą ir pasirodyti kas esame, būti landžiais. Iš tenai atvykstantiems reiktų imponuoti, o ne juos boikotuoti, ypač tokioje sistemoje, kur yra didelis plyšys tarp oficialaus atsakymo ir asmeninio įsitikinimo. Mums čia reiktų steigti disidentų paramos būrelius imigruojantiems iš tenai sutikti, globoti, politiškai informuoti.

Kongreso proga reiktų rasti dėmesį laikraščiuose, televizijoje. Būtų gera kongrese surengti demonstraciją prie sovietų ambasados. Tai būtų vieša veikla, kurioje nebūtina lietuvių kalba. Žmogaus teisių žygis yra visų tautinis apsisprendimas.

Mykolas Drunga taip pat filosofiskai apibrėžė vienybę kaip netikrą dorybę, kuri tik iš viršaus atrodo galinga. Daug svarbesnis esąs darbštumas, sąmoningumas. Jis taip pat kėlė mišrių vedybų klausimą kaip neišvengiamą — reiktų jį ieškoti kas tokiose vedybose yra pozityvaus. Iki šiol neturime joms paruošimo.

Baigdamas jis, kaip ir Eugenijus, teigė, kad turime auginti lietuvių kultūrą čia. Realistiškai kalbant, jam neatrodo, kad jaunimas grįžtų į Lietuvą, jeigu ji išsilaisvintų. Mes čia irgi esame tauta. Mes nesame tremtiniai ar išeiviai, kaip buvo mūsų tėvai, bet ta išeivija mus jungia — tai yra mūsų istorija!

Taip baigėsi simpoziumas, iškėlęs įvairius pasisakymus dėl pagrindinės kongreso minties. Atrodo, reikia ieškoti derinio tarp dėmesio Lietuvai ir mūsų tautos gyvenimo išeivijoje. Prisimena rašytojo Leon Uris pasakymas: "Žinok iš kur ateini. Pirmiau, negu sužinosi kas esi ir kur eini, turi žinoti iš kur tu ateini" (romanas "Mila 18").

Gabija

ŽIVILĖ JŪRAITYTĖ, III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui rengti komiteto atstovė iš Brazilijos. Ji šiuo metu lankosi Kanadoje, stebi vietinio jaunimo veiklą ir rūpinasi kongreso reikalais

T.Ž.

ARGENTINA RUOŠIASI KONGRESUI

(Tęsinys iš pr. numerio)

5. Stovyklavietės suradimas

Prieš kurį laiką buvo paskelbta spaudoje apie stovyklavietę Punta Idio apie 180 km. nuo Buenos Aires miesto sename dvare. Per Tris Karalius buvo surasta nauja stovyklavietė Pilar mieste apie 60 km. nuo Buenos Aires miesto. Ši stovyklavietė šių metų sausio 19 dieną buvo aplankyta Jaunimo Komiteto ir priimta kaip galutinė vieta.

6. Spaudos reikalai

Argentinos jaunimas įsigijo mimeografa, todėl pradėjo spausdinti jau naują laikraštį „Argentinos Jaunimas“ kurio išėjo du numeriai. Vasario 16-tos šventės proga ruošiamas yra propagandinis numeris su visomis III-jo kongreso rengimo žiniomis ir informacijomis.

7. Skraidantis ekipas

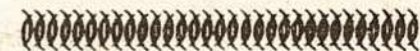
Organizuojamas yra taip pat skraidantis ekipas iš komisijų narių, kurie prieš Velykas aplankys svarbiausius Argentinos lietuvių kolonijos veikėjus, fabrikantus ir kitus lietuvius, supažindinimui su Jaunimo Kongreso ruošimo darbais ir planais.

8. Spaudos ekipas

Jau sudarytas specialus spaudos ir propagandos ekipas, kuris rūpinasi pateikti laisvam pasauliui per KITA tiksliai žinias apie kongreso ruošimą.

Susipratęs tautietis
skaityti ir platinti
vienintelį P. Amerikos
savaitraštį
MŪSŲ LIETUVA

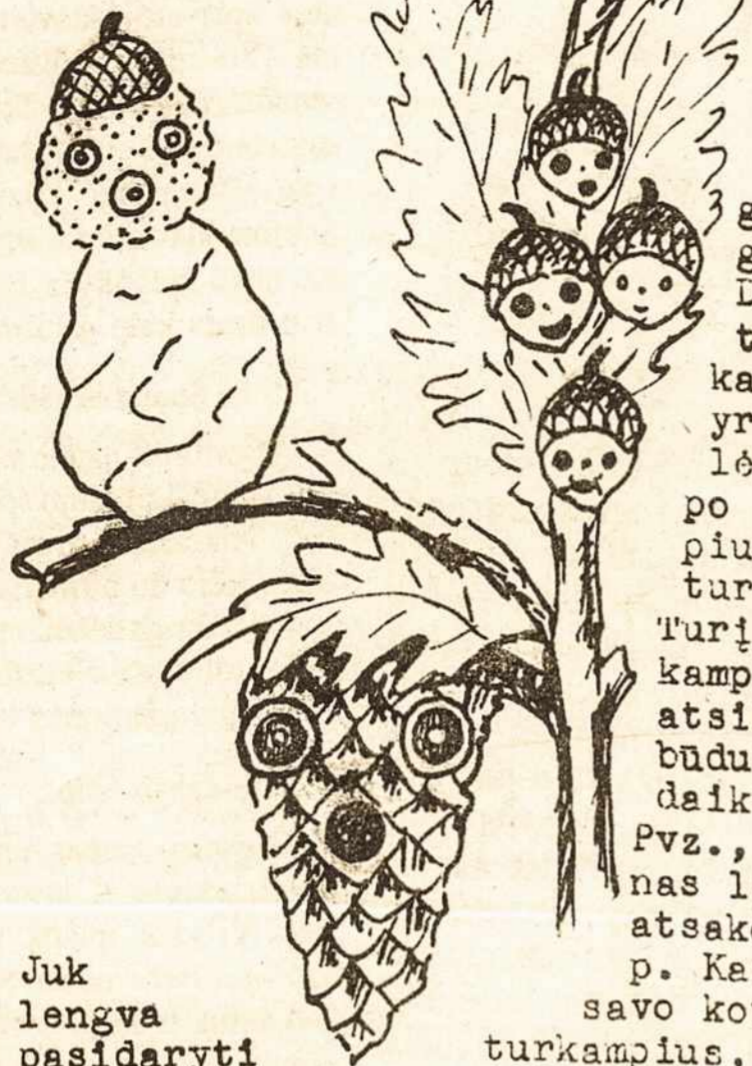

Živilė Jūraitytė iš Sao Paulo Brazilijoje yra atvykusi į Torontą. Ją pakvietė Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba per Brazilijos Lietuvių Bendruomenę. Šiuo metu ji yra apsisistojusi pas G. Juozapavičiūtę. Viešnios tikslas — susipažinti su Kanados Lietuvių Bendruomenės, jaunimo bei kitų organizacijų veikla, kad grįžusi Brazilijon galėtų perteikti surinktas informacijas III pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjams ir talkinti jiems kongreso ruošos darbuose. Živilė taip pat tariasi su Kanados Lietuvių Sąjungos vadovais dėl temų parinkimo kongreso studijų dienoms ir galimos kanadiečių talkos kongresui. Ji yra pasiruošusi duoti pranešimus Kanados lietuviams įvairiuose susirinkimuose apie P. Amerikos, ypač Brazilijos, lietuvius ir jaunimo kongreso parengiamuosius darbus. Živilė yra antro kurso istorijos studentė. ("J. Žiburiai")

Mūsų Lietuva Mažiesiems

ŽAIDŽIAME ir DIRBAME

Juk lengva pasidaryti tokių grožybių.

Paveikslukus, vardus, žodžius ir k. galima iš kur išsikirpti ir sulipdyti ant kortelių. Imti lietuviškus dalykus ir žaisti lietuvių kalba. Juo daugiau kortelių ir daugiau keturkampių, tuo žaidimas gyvesnis. Galima įvairinti iššaukimo būdus, galima kiekvienam žaidimui nustatyti kitas atsakymų formas ir p.

MŪSŲ LOTO

Kiekvienas žaidžia 1 ar daugiau kortelių. Dar atskirai yra tiek mažų keturkampių, kiek jų yra visose kortelėse. Vadovas ima po vieną keturkampius ir pasako jų turinį ar parodo. Turis tokį pat keturkampį savo kortelėje, atsiliepia sutartu būdu: mini žodį ar daikto pavadinimą. Pvz., į išūkį "vienas lapas ir vienas atsako "du lapai" ir p. Kas pirmas uždengia savo kortelėje visus keturkampius, kortelę deda į šalį; pirmas užpildęs visas savo korteles, laimi.

1	2x2=	1+2=
1+1=	1+1=	3+1=

trušis	šuo	kate
karvi	arklys	asilas

rožė	tulpi	gvardikas
ramunė	lilija	saulėgrąža

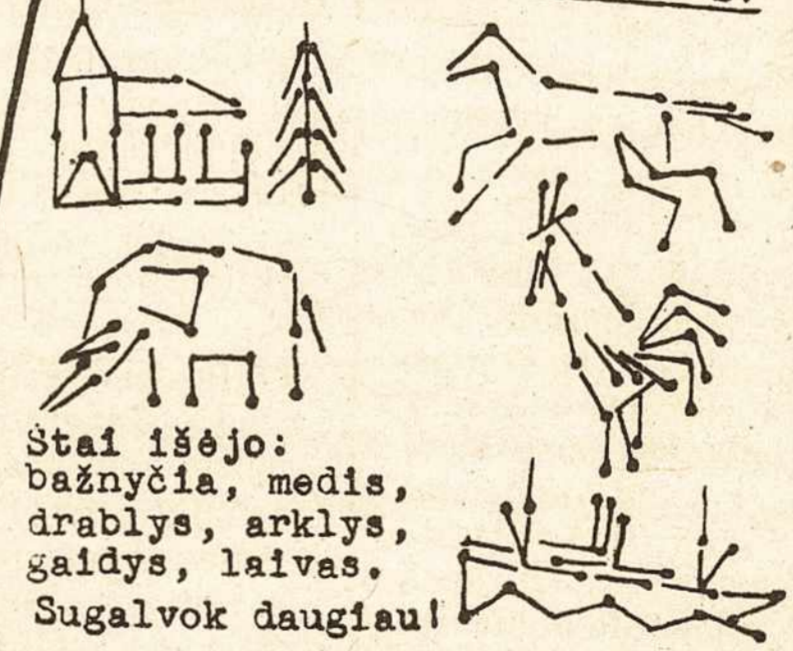
SAVASIS DOMINO

Nurodytu pavy. žiu padaroma daug domino plytelių. Ir taip, kad v's būtų galima jas "sudurti" atitinkamai vieną prie kitos: žodis su tinkamu piešiniu.

VĖ- LIA- VA		SAULĖ	
	Žaidėjai gauna po tam tikrą kiekį plytelių. Jų dau g dar yra "banke". Iš jo skolinamasi, kai, eilei atėjus, neturi iš savo pridurti. Laimi, pirmas nusikratęs visu plytelių.		
NAMAI		GĖLĖ	

LOTO ir DOMINO piešinėliai turi būti lietuviški. Ir geriausia, jei pačių pasidaryti!

DĖSTOME DEG TUKUS:

Štai išėjo: bažnyčia, medis, drablys, arklys, gaidys, laivas. Sugalvok daugiau!

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

DO BASTYS

<p>KĘSTUTI, KIEK GYVENTOJŲ ARGENTINOJE?</p>	<p>UŽMIRŠAU !!</p>	<p>TAVO <u>BLOGA</u> ATMINTIS*</p>	<p>MANO <u>GERA</u> ATMINTIS!</p>
<p>ŽINOJAU, BET UŽMIRŠAU</p>	<p>VISAS TV programas žinau MINTINAI !!</p>	<p>* memoria</p>	

Literatūra · Dailė · Mokslas

Marijos Saulaitytės "Šeštoji diena"

PR. NAUJOKAITIS

"Šeštoji diena" yra ketvirtasis Marijos Saulaitytės poezijos rinkinys (pirmasis "Kai mes nutylam" 1967, antrasis "Viena saulė danguje" 1971, anglišką "And You" 1972). Iš jaunesniųjų (gim. 1941) mūsų išeivijos poetų M. Saulaitytė yra pati pranašiausia, savaimingiausia. Ji sugebėjo nenukrypti į tuščius modernizmo eksperimentus, bet neustingo ir tradicinėse eilėdaros formose. Ji eiluoja laisvai — atrodo, tyliai, ramiai kalbasi pati su savimi, lengvais, švelnių spalvų teptuko brūkšneliais fiksuoja aplinkumos išpūdžius ir savo vidinius išgyvenimus.

Jos gausios metaforos yra originalios ir tik jai tepriklausančios, nepaskolintos, nenudėvėtos. Poetei šešėliai kilimus žemei audžia; užuot tiesiai sakius — praleidau vasarą tarp puikių palmių, ji taria: "karališkomis palmėmis apsodinau vieną vasarą..." Poetė išsako save tokiomis įvaizdžiais, kaip išaižytų sapnų derlius, senos pilies medžioklė, ji sugeba ragauti vasaros mintis, sapnuoti mėtinį dangų, ji skundžiasi, kad baltos mėnesienos neprigijo, kad neužauginome naktų, kad miegas be sapno nesaldus... Tai vis simbolinė išraiškos forma, taupiais žodžiais pasakanti susidarančias nuotaikas, gilesnius išgyvenimus, apie kuriuos poetė nekal-

ba iškilmingais retoriniais žodžiais, lyg suslepia aštresnius jausmo niuansus ir prabyla pačiais švelniausiais tonais. Tie tylūs tonai ir žodžių taupumas yra M. Saulaitytės poezijos didžioji jėga. Dažnai ji sugeba nesudėtingais vaizdais paliesti ir labai svarbias problemas. Kai devynragius elnius iššaudys medžiotojai, o mes būsime sukaustę paskutines pasakas, kažin ar tada nebus žmonijos pabaigos pradžia:

Kai būsime sukaustę
paskutiniąsias pasakas
ar dar gimdysime
vaikus? (37 p.)

Šiame rinkinyje yra per 50 eilėraščių. Visi jie yra trumpučiai, miniatūriniai, nepaprastai kondensuoti. Poetė visai nevartoja daugtaškių, nė brūkšnelių, nors nutylėjimų, nulaužtų vaizdų, nebaigtų minčių labai gausu. Kaikuriuose eilėraščiuose visai nevartoja didžiųjų raidžių, pasigendame kaikur ir reikalingu skyrybos ženklų. Tai savotiška (ir visai nereikalinga) maniera. Rinkinio eilėraščiai išdėstyti į 5 skyrius. Pirmojo skyriaus "Pietuose" miniatūrose suvokiame, kad poetė čia užfiksuavo savo kelionės į Pietų Ameriką išpūdžius. Tačiau tie išpūdžiai yra labai fragmentiški, būdingose smulkmenošose suslėpti, supoetinti, sumetaforinti, net susimbolinti. Štai kaip poetė išreiškia toliuose palikto mylimo asmens prisiminimus: (T. es. 8 psl.)

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Atsiminimai iš Sibiro tremties

Stefanija Rūkienė

PIRMIEJI ŽINGSNIAI MIŠKE

Po pusryčių greit visus išvijo į mišką. Prie mūsų atėjo prievažda, liepė susiporuoti po du, pasiimti piūklą, kirvį ir — miškan. Nuvedė taigon, parodė mums paskirtą plotą, nurodė kokio ilgumo rąstus piaustyti ir paliko. Prsakė kelmus palikti kaip galint žemesnius ir išdeginti.

Mano antrininkė viena vietinė ruselė.

Pasirinkome piauti kiek lygesnį kedrą. Žiūrime su Froska, užvertusios galvas į medžio viršūnę, ir sprendžiame, į kurią pusę virs nupiautas kedras. Mums reikia žinoti, iš kurios pusės užkirsti ir iš kurios piauti. Apšižvalgome, kaip toli nuo mūsų kiti darbininkai. Turime saugotis ir apsižiūrėti, kad virsdamas jų medis mūsų neužmuštų. Nors esame alkanos ir labai šalta, bet mirti dar nesinori. Gerai, kad ta ruselė nesusirado draugės ir dirba su manimi. Ji jau yra dirbusi miškuose ir nusimano apie medžių kirtimą, o aš nieko neišmanau. Vyrai su moterim nenori dirbti. Jie stipresni, greičiau iškerta normą, gali pailsėti ir pataupyti savo jėgas.

Varovai ir prižiūrėtojai dažnai tikrina ir nuolat barasi.

Pirmiausia išmindome aplink medį sniegą, kad būtų galima žemiau nupiauti. Taigos oras tyras ir kvepia sakais. Sočiai pavalgiusioms, gerai pailsėjusioms, gal tas miško kirtimas būtų ir neblogas sportas. Bet mus jau ir tas sniego mindžiojimas vargina.

Ištrepenusios sniegą, pradėdame piauti medį. Vienoje pusėje užpiauname žemiau ir iškaipojame ramtį medžiui virsti. Iš kitos pusės pradėdame piauti truputį aukščiau. Pia-

name, diliname, bet žymės nedaug. Pasilenkusios pavargstame. Pasidedame po keliais šakelių ir atsiklaupusios tampome piūklą. Piūklas atšipęs ir spaudžia iš mūsų prakaitą. Reikėjo paprašyti šeimininką, kad paskolintų savo piūklą. Jo piūklas tikrai geras, bet jį pasiskolino kolchozas, Mat, bendruomeninių įrankių nėra pakankamai. Žmonės skolina nenoromis, bet skolina, nes nenori nusidėti pirmininkui ir bijo užsitraukti jo nemalonę.

Piauname vėl pasilenkusios, nes klūpsčiomis jau pavargome. Ilgai ilgai driziname kedrą ir vis dėlto nupiauname. Dabar dar nesame tikros, ar tikrai medis grius ton pusėn, kurion mes norime. Toliau pasitraukusios stebime savo auką, kad žinotume į kurią pusę bėgti. Pagaliau gražuolis kedras sutratėjo, susiūbavo ir visu ūgiu išsitiesė. Džiaugiamės ir mes, kad nugalėjome tokį tvirtą taigos milžiną. Atsipučiname ir pradėdame piaustyti šakas. Nupiautas suvelkame ant kelmo ir užkuriame. Šilta ir ramu prie ugnelės. Tik visa bėda, kad tas skrandis neduoda ramybės, lenkia prie žemės ir net skauda — kaip norisi valgyti.

Pasigirsta skardus prievaždos "abied". Užmetame ant laužo po glėbį šakų ir ruošiamės pietauti. Išsitraukiame iš sniego maistą, kurį buvome užkasusios, kad žvėreliai nepavogtų. Aš šildau savo bulvinę galkutę prieš ugnį, o mano draugė duonos riekutę. Labai norisi duonos, bet aš jos neturiu. Kiek pašildžiusios valgome. Labai skanu, kaip niekada mano gyvenime. Pavalgiusi Froska pasiima gumuliuką sniego ir čiulpia vietoje vandens. Gal ir protingai ji daro, galvoju, nes dirbdamos išprakaituojame, gi organizmui reikia vandens. Badaudami žmonės tik vandeniui dvidežimt dienų išgyvena. Imu ir aš sniegą ir laižau. Menkai pavalgius sniegas neskanus. Imu galvoti, kad tai cukrus, bet sniegas cukrumi nevirsta. Jau geriau apie cukrų negalvoti, nes taip seniai aš jį valgiau, dar Lietuvoje

Truputį pailsėjusios imamę matą, atmatusios supiaustome nuleistą medį ir sutvarkome viršūnę. Šakų likučius suvelkame ant laužo ir sudeginame.

Tuojau pasitenkame kitą medį ir vėl diliname. Jaučiamės tiek pavargusios, kad visai nebepatraukiame piūklo. Vakare tik deginame šakas ir laukiame, kada paleis į barakus.

Ateina prižiūrėtojas, patikrina mūsų darbą, užsirašo savo knygutėn ir liepia eiti į stovyklą. Grįžtant pirmiausia pralekia važiuotieji. Jie išmina kelią, ir pėstiems lengviau eiti. Iki barakų dešimt kilometrų. Nusidirbusiems tai gana tolimas kelias. Aplinkui miškas iškirstas, tik, tarytum vėjo pučiami našlaičiai, stovi išsimėtę sėkliniai medžiai. Jų papėdėje jau auginamas atžalynas.

Vyrams su arkliais gal ir lengviau dirbti. Jie paruoštus rąstus veža prie upės ir krauna krūvosna. Pavasarį, išėjus upėje izui, riša sielius ir per vasarą plukdo į Novosibirską, o iš ten mūsų nukirsti medeliai traukiniais keliauja toliau.

Paupyje stato ir standartinius namelius. Nutašo rąstus, pastato namuką, vėliau sienojus sunumeruoja, išardo ir krauna ant upės kranto. Vasarą tie namukai upėmis plukdomi į kaimus ir miestelius.

Lietuvių rašytojų draugijos laiškas

Solženicinui Naujų metų proga

Lietuvių Rašytojų draugija išėivijoje Naujų metų angoj sveikina jus ir reiškia jums pagarbą už jūsų įkvepiančią drąsą kovoje už žmogaus ir žodžio teises.* Jūsų ir kitų įžymiųjų rusų disidentų pasisakymas už laisvą apsisprendimą nerusų tautoms sovietinėje imperijoje yra didžiai reikšmingas. Prievarta okupuotai ir smurtu tebevaldomai lietuvių tautai jisai teikia svarbios moralinės paramos jos nelygioje kovoje už savo teises. Mes džiaugiamės, kad šviesieji rusų kūrybinės inteligentijos atstovai nori atverti naują lapą Rusijos santykių su kaimyninėmis tautomis istorijos knygoje.

Jūsų knygose ir straipsniuose mes atradome šilumos ir pagarbos jausmus Lietuvai, jos kančių atjautimą ir jos siekių supratimą. Visa tai išplaukia iš Jūsų požiūrio į tautas, kaip į kūrybingumo šaltinius, kurių jūs taip iškalbiai išreiškėte savo Nobelio premijos priėmimo kalboje ir kuris bemaž tiktai atrado atgarsį mūsų širdyse:

"Tautų pradingimas nuskurdintų mus visus nemažiau kaip visų žmonių supanašėjimas, jų asmenybių ir veidų suvienodėjimas. Tautos yra žmonijos turtas, jos apibendrintos asmenybės; ir mažiausioji iš jų turi savitą vienatinę varšų sandarą ir tausoja savyje vienatinį Dievo plano požiūrį".

Mės dėkojame jums ir už lietuvių rašytojų prisiminimą "Kon-

* Laiškas rašytas rusų kalba. Čia jo lietuviškas vertimas. **Draugas**

Aleksandras Solženicinas

tinento" žurnalo gimimo dieno-
mis, kai jūs pareiškėte, jog be
lietuvių dalyvavimo "Kontinen-
tas" negalės būti pilnavertis Ry-
tų Europos žurnalas. Savo laiške
Vladimirui Maksimovui, "Konti-
nento" vyriausiajam redaktoriui,
mes rašėme, kad, "kaip pabėgė-
liai iš Europos kontinento tota-
litarinės dalies, mes ypač jaut-
riai suprantame žurnalo svarbą
laisvajai dvasiai". Jungdamiesi į
"Kontinento" veiklą, mes jungia-
mės į Rytų Europos rašytojų bro-
liją, prie kurios suvienijimo daug
prisidėjo jūsų patintis ir pavyz-
dys.

Lietuvių Rašytojų draugija
užsienyje įsikūrė bent 80 nuo-
šimčių lietuvių rašytojų tapus
tremtiniais po sovietinės okupa-
cijos —Lietuvos įjungimo į Gu-

ago Salyną. Su išėivijoje prisi-
dėjusiu prieaugliu Draugija da-
bar turi 95 narius ir, puoselėda-
ma laisvą grožinę raštiją, atlie-
ka svarbų kultūrinį darbą tarp
savo tautiečių. Draugijos nariai
jaučiasi susiję glaudžiais saitais
su savo tėvynės kultūra ir jos tik-
rųjų vertybių kūrėjais Lietuvoje.

Rašytojams ir menininkams
aplamai Lietuvoje jūsų vardas
jau yra tapęs svarbiu simboliu,
— meninio ir etninio vientisumo
mastu. Pernai rudenį mus pasie-
kė žinia, kad keli lietuvių rašy-
tojai atsisakė pasirašyti po jus
smerkiančiu oficialiu pareiškimu.
Kiti citavo jūsų pavyzdį, protes-
tuodami prieš cenzūrą. O dau-
gumos lietuvių nuomonę apie jus
išreiškia šie žodžiai, praėjusi pa-
vasarį išspausdinti pogrindžio
leidinyje, "Lietuvos Katalikų
Bažnyčios Kronikoje":

"Lietuvos katalikai sveikina šį
puikų rašytoją ir meldžiasi už jį.
A. Solženicino veikalas 'Gulago
Salynas' daugeliui lietuvių katali-
kų priminė jų pačių ar jų tėvų
iškentėtas kančias lageriuose, ka-
lėjimuose, tremtyje. A. Solženici-
nas lieka lietuviams katalikams
pavyzdžiu kaip reikia mylėti sa-
vo tėvynę, tiesą ir nenusilenkti
smurtui".

Šioje dvasioje mes linkime
jums sveikatos, išvermės ir gau-
sių kūrybingų metų.

Leonardas Andriekus,
Lietuvių rašytojų draugijos
pirmininkas

Tautinių šokių ir dainų šventė

Į pirmąją Kanados lietuvių
tautinių šokių ir dainų šventę
užsiregistravo 8 chorai ir tiek
pat tautinių šokių grupių — iš
viso per 500 dalyvių. Pasirašyta
sutartis su Hamiltono Forum
arenos direkcija (salė turi per
4000 sėdimų vietų), sumokant
už šeštadienį ir sekmadienį
\$2000. Direkcijai prašant, pusė
nuomos jau įmokėta. Organiza-

cinis komitetas prašo visus pro-
gramos dalyvius į Hamiltoną at-
vykti spalio 11 d. rytą, nes prieš
pietus įvyks bendra repeticija.
Išspausdintas tautinių šokių bei
dainų repertuaras ir jau išsiun-
tinėtas visoms tautinių šokių
grupėms ir chorams. Pakviesti
dirigentai ir akompaniatoriai,
nustatyta chorų dalyvių apran-
ga. Svarstomas šventės filmavi-

mas ir dainų plokštelės išleidi-
mas. Spalio 10 d., penktadienį,
Hamilton Place salėje bus lie-
tuviškos poezijos ir prozos vaka-
ras, dalyvaujant "Aukurui" ir
akt. L. Barauskui. Bendras da-
lyvių pobūvis bus šeštadienį,
spalio 11 d., kareivinių salėje,
talpiančioje 2000 asmenų.

Dar kartą primename visiems
Kanados ir JAV lietuviams, kad
I-oji Kanados lietuvių tautinių
šokių ir dainų šventė prasidės
1975 m. spalio 6 d. ir baigsis

ŠEŠTOJI DIENA (iš 7 psl.)

... stiklo krislais atkuriu tave —
langą, per kurį regėsiu
beveik visa (16 p.)

penkios nuotraukos
ir ilgesys (17 p.)

tu priklausai
baltam pajūriui,
paskutiniam saulės
išryškėjimui
žmogaus akims (18 p.)

Poetė yra gimusi išėivijoje,
je, tačiau tėvų tėvynė tebėra gy-
va jos širdyje. Lietuva nebuvo
pamiršta ankstesniuose poetės
rinkiniuose, ir šiame rinkinyje
skyrus "Šiaurėje" plazda gyvu
patriotiniu jausmu. Vienoje gra-
žiausių šio ciklo miniatūrų poe-
tė sukuria šiltą tėviškės namų
vaizdą ir jaučiasi buvus namie:

Prie durų dygsta kažkieno
sugalvotas beržas.
Baltos naktys driekiasi paryčio
vėjuje.
Žemę apglėbusios šaknys šyla.
Namai.
Svarūs langai, praviros durys.
Žemos lubos, tylios sienos.
Uždengsim išraižytą stalą
audiniu, pamerksim rūtų,
įsileisim saulę vienai popietei.
Bū tu buvusi namie. (47 p.)

Kituose skyriuose vyrauja eg-
zistencinės žmogaus nuotaikos.
Pasitaiko polinkių ir į sausesnį
abstraktizmą. Kaikur atskiros
metaforos atrodo berte pabertos
be tarpusavio ryšio. Tai silpny-
bės, bet jų nedaug. Daugumas
M. Saulaitytės eilėraščių yra vie-
ningos nuotaikos, ir jų prasmė
nesunkiai suvokiama. Tačiau
jos poeziją reikia skaityti di-
džioje tyloje, susikaupus ir lyg
maldai nusiteikus, lyg šeštadie-
nio vakarą po visų savaitės dar-
bų. Gal dėlto parinktas ir šeš-
tosios dienos pavadinimas.

Marija Saulaitytė, ŠEŠTOJI DIE-
NA. Spausdino Nida Press, Lon-
done, 1974 m. Viršelis dail. Alfre-
do Stanevičiaus (Urugvajuje), 78
psl. kaina \$3.

VAIVORYKSTEMIS ŽEREJO Vil-
niaus dailės parodų rūmuose įvykusi
liaudies menininkės Palmiros Dami-
jonaitienės apie 400 tautinių juostų
paroda. Jos buvo sukurtos per pasta-
rusius šešerius metus, atstovavo
įvairiems juostų tipams bei įvai-
rioms technikoms. Architekto V.
Vizgirdos apipavidalintos parodos
pirmoji dalis buvo skirta augštaičių,
džukų, suvalkiečių ir žemaičių audi-
mo tradicijom, antroji — pačios P.
Damijonaitienės laisvai interpretuo-
tiem senųjų juostų motyvam. Ji dir-
ba audėja Vilniaus "Dailėje", kūry-
biniam jėškėjimams skirdama tik
savo laisvalaikius.

spalio 12, sekmadienį, Forumo
arenoje šio krašto visų chorų ir
tautinių šokių grupių bendra
programa. Muziką ir maršus
šventei pritaiko Z. Lapinas.

Organizacinio komiteto inf.

SKAITYTOJAI SUSITINKA

"QUO VADIS, JAUNIME?"

Skaitome "Mūsų Lietuvoje" gerb. kunigo Šeškevičiaus klausimą: "Quo vadis, jaunime?" Tas klausimas liečia mūsų, lietuvių, jaunimą, kuris – kaip pats kun. Šeškevičius pripažįsta – moka labai gražiai pasirodyti meno parengimuose ir televizijoje. Manom, kad tai kalbama apie "NEMUNO" ŠOKĖJŲ grupę, ar ne? Tai ar tiesa, kad visi tie jaunuoliai, daugelis net trečios kartos, kurie Lietuvos nėra nei matę, visgi aukoja savo jaunas dienas ir brangias valandas lietuviškos labui; kurie, palikę savo asmenines pramogas ir, po darbo ar pamokų, suvažiuoja net iš tolimų rajonų į susirinkimus, į repetitijas; kurie taip gražiai atstovauja lietuvių kolonijai ir tautai, ar tiesa, kad jau taip netinkamai girtokliauja? Nejaugi taip blogais keliais eina, kad verti kun. Šeškevičiaus pastabų, ir dar per spaudą?

Ar tinka kelti tokius dalykus per spaudą, kuri eina į tolimas šalis, kuri skaitoma daugelio kitų šalių tautiečių, kurie gerai žino, kaip gražiai ir pasiaukojančiai veikia Brazilijos lietuvių šokėjų grupės? Ar tinka kelti tokį klausimą, apimant visus, be išimties?

Jeigu ir pasitaikė toks pastabos vertas pasielgimas lietuvių šventėje, tai klausime mes: KAS, KODĖL, KOKIE organizatoriai pristato tiek buteliukų alkoholinių gėrimų, kad dalyviai pasineštų į neblaivumus? Ar kas juos

atsinešė kišenėse? O kur tėvai, vyresnieji? Kur gerbiamas Kunigėlis, kuris taip gražiai klausia per spaudą? Ar ne dvasios vado pareiga ne per laikraštį klausiti, o pataisyti savo žodžiu, visa jėga, kas atrandama klaidinga?

Kodėl – klausime mes – vyresniųjų organizuotuose minėjimuose vartojami gėrimai be saiko? Ir kodėl tik jaunimas kaltinamas? Ir kodėl šokėjai?

Artinasi, sunkiose sąlygose ir reikalaujantis pasiaukojimo, trečiasis PL Jaunimo Kongresas. Kitų šalių grupės rengiasi pas mus atvykti. Tai su koku „entuziazmu“ jie skaito tokią žinią, būk čia jaunimas girtokliauja? Kaip parašyta, atrodo, kad visi, be išimties. – Tiek žmonių stengias, aukojas, kad sudarytų, sujungtų jaunimo grupes, šokėjų grupes, išpildyt gražiai programą, sustiprint lietuviybę, ir va, nelaiminga pastaba, apimanti visus, neišskirtinai. Tad kyla kitas klausimas: Ko siekiama su tokia "Quo vadis?" "Quo vadis" turi būt ne klausimas, o atsakymas.

Dėka šio jaunimo, net trečios kartos lietuviukų, mes galime pasididžiuoti kolonijos dalyvavimuose visados, visur, tiek čia Brazilijos šventėse, tiek užsienio kongresuose. Mūsų jaunimo grupės visados pasirodo įspūdingai ir sujaudina visuomenę. Užtai, jeigu atsiranda koks netinkamas pasielgimas (kur to nėra?), tai vedėjai, tėvai ir dvasios v a d a i privalo pataisyti. Mūsų jauni-

nių vaikų, taip seniai nematome lietuviškuose susirinkimuose, parengimuose, ar minėjimuose, kad net pagalvojame ar dar pažintume, jei dar pamatytume. Nematome didelės dalies nė tų, kurie kitados buvo daug žadantis jaunimas. Baigė mokslus, įsikūrė ir pradingo. Kažin ar tik dėlto, kad paveldėjome iš lietuvių tėvų tą veržlią, užgrūdintą dvasią, pajėgėme gyvenime prasimušti. Juk matome daug pavyzdžių, kad kiti, turėdami tas pačias sąlygas, bet neturėdami ano paveldėjimo, nieko nepasiekė, arba pasiekė daug mažiau. Kas ciesoriaus, ciesoriui....

Reikėtų, kad susimąstymui perskaitytume Rūkienės "Vergijos kryžkelėse", „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ ir kitas panašias knygas. Gal šios krauju, kančia ir ašaromis rašytos eilutės, kaip anos Maironio trokštos „auksinės vaidilučių kanklės“, kurias paliesdamas Maironis tikėjosi pažadinti, pažadintų ir mus.

Gal išklauskiau tada, kur tos kanklės auksinės Vaidilučių garsių;
Kai jas pirštais paliesčiau, užkaistų krūtinės
Nuo balsų įstabių.

Sudrebėtų kapai... Ne kapai didžiaviryių,
Užmigdyti tarp girių.
Tik užmirusios mūsų krūtinės be žado,
Be idėjos, be vado.

Pranokėjų kalba nebe viešnia gal būtų
Po bajorų dvarus.
Gal tiek ančkeliais brolių-lietuvių nežūtų
Po kraštus svetimus.

Reikia, kad ir mūsų krūtinės kas nors sudrebintų.

Kun. J. Šeškevičius

mo elgesys daug rimtesnis, negu daugelio kitų kolonijų. Užtat dovanokit, brangus Kunigėli, bet neklauskit: "Quo vadis", o apsidairykit aplink save.

Ne polemiką kelti yra mūsų tikslas, o privest teisybę kur jos trūksta.

Vis laukėm, kad kas nors atsišauks šokėjų bei jaunimo vardu; nesulaukėm, tai ir nutarėm pareikšt savo nuomonę, kaip šokėjų ir lietuvių jaunimo tikros draugės, ir primint šiuos brangius žodžius:

VARDAN TOS LIETUVOS VIE-
NYBĖ TEŽYDI,
IR ŠVIESA IR TIESA MŪS ŽINGS-
NIUS TELYDI.

Nemuno Draugės

LIETUVIŲ KULTŪROS KURSAS

pravedamas lietuviškai

ISTORIJA GEOGRAFIJA
LITERATŪRA RELIGIJA
MENAS IR MUZIKA
TAUTOSAKA
EKOLOGIJA EKONOMIJA
ŠVIETIMAS

Antradieniais ir
Ketvirtadieniais 21,30 val.

.....

Šventųjų Metų... (iš 4 psl.)

kokią supuvusią trinką. Trečio name gal nebuvo durų, todėl į vidų visokie vėjai pūkštė ir šunes laudė. Dar kurio nors kito daiktai gal jaukėsi ant grindų: reikia lentynų. Taigi turime duoti tai pasiryžimo medžiagai pavidalą, koks kiekvienam labiausiai reikalingas: kur iki šiol labiausiai elgėsi kaip nežmogus, pagal minėtus šv. Jono Aukšaburnio žodžius.

Vienas gal dėl menkniekio šokdavo kitam draskyti akių. Argi jis šioje srityje buvo žmogus, o ne purški katė?

Antras gal keldavo į dienos šviesą tai, kas kituose mažiau gera. Argi tuo buvo žmogus, o ne tartum purvą knisanti kiaulė? Trečias gal nusigąsdavo kiekvienos kritikos, kiekvieno kitų pasakymo. Argi jis čia buvo žmogus, o ne bailus kiškis?

Tą pasiryžimą vykdydami, turėsime priešų, kurie kliudys, ir sąjungininkų, kurie padės. Bus ir tartum neutralių veikėjų, kurie gali mums arba kliudyti, arba padėti, žiūrint prie katros pusės leisime jiems jungtis.

Svarbiausias mūsų priešas bus tamsos dvasia. Ji pati virto bauriu demonu iš gražaus angelo. Todėl pragaištingai siekia ir iš žmogaus, kilnaus Dievo kūrinio, daryti gyvulį. Savaimė aišku, pasiryžimas būti žmoniškesniam jai labai nepatinka, nes nori, kad būtume gyvuliškesni.

Svarbiausias mūsų sąjungininkas bus Viešpats Kristus. Jis atėjo į žemę ir pats tapo žmogumi, mūsų broliu, rodydamas konkrečiu pavyzdžiu, kokie turėtume būti.

Iš neutralių veikėjų, kurie gali arba padėti, arba kliudyti, svarbiausia yra du. Vienas mus supa iš lauko: tai pasaulis. Antras glūdi mūsų viduje: tai potroškiai. Pasaulio daiktai gali mus vesti ir į velnią, ir į Kristų. Kur juos naudojame gėriui, ten daromės žmoniškesni. Kur jų tikslą iškraipome, ten gyvulėjame, kartais net smukdami į lygį, žemesnį už gyvulio.

Potroškiai iš savęs nėra nei geri, nei blogi: visa priklauso nuo krypties, kurią leidžiame jiems eiti ir traukti save. Jie – galima jėga. Nevaldomi, dažnai neša į blogį it ardanti vėtra, Bet, pakinkyti į gėrio vežimą, veža su didžia sparta ir patvara.

A. Tamošaitis, S.J.

KAS NORS TURĖTŲ MUS SUDREBINTI

(Susimąstymas po Vasario 16)

Į Vasario 16-tosios minėjimą susirinko gražus būrys tautiečių. Dalyvavusieji, nežiūrint to didelio sunkumo; kurį sudarė garsialkambio trūkumas, pagaivino savo lietuviškas nuotaikas. Tačiau kyla klausimas: kur tą dieną buvo kiti? Pasigedome ten net visos eilės veidų, kurie dar šiaip, rodos, nėra nutolę nuo lietuviškų reikalų. Ar galėtų būti, kad jiems pasirodė, jog Nepriklausomybės Minėjimas nėra svarbu?

Žmonės, kurie neturėjo progos, arba labai mažai jos turėjo, lankyti mokyklą, gyvenimo mokykloje pasiekia vieni aukštesnį, kiti žemesnį kultūros laipsnį. Vienus ir kitus mes gerbiame. Ypač gerbiame tuos, kurie į savo rūpesčių ratą pasistengė įjungti ir lietuviškus reikalus. Šitie žmonės ir sudaro bazę mūsų minėjimams ir kitiems parengimams. Daugumai jų Lietuvoje buvo tekusi sunkesnioji dalis. Tačiau daugeliui tų, kuriems Nepriklausomoje Lietuvoje buvo tekusi geresnioji dalis, minėjime nematėme. Galvojome apie tuos, kurie sėmėsi šviesą iš laisvos šalies, laisvose mokyklose, tiek vidurinėse, tiek aukštesiose, o kai kurie net kitiems ją skleidė. Jeigu jie ir nieko daugiau iš Lietuvos nebūtų gavę, kaip tik tą privilegiją augti ir šviestis laisvame krašte, šia proga turėtų jausti ką nors šiai tėvų žemei skolingi. Kaip galėjo atsitikti, kad kai mes šventėme pačią brangiausią šventę, jų čia nebuvo? (Gal minėjimas buvo per prastas ar paprastas, bet be jų pagalbos tik tokį tepajėgėme suruošti). Kaip galėjo atsitikti, kad jie taip mažai meilės Lietuvai ir visa tam, kas lietuviška, perdavė savo vaikams? Jau kaikurių tremti-

LIETUVIŠKOJI SPAUDA –
MŪSŲ TAUTINĖ ŠVIESA.
Remkime ją ir platinkime!

MŪSŲ ŽINIOS

DALYVAUKIMĖ ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖJE.

Ji bus sekmadienį, kovo 2 dieną, Šv. Kazimiero p-jos salėj, R. Juatindiba, 20 (28). Prasidės 16 val. Mišiomis, su visuotiniais atlaisdais. Po jų – trumpa religinė ir meninė programa ir suneštinės vaisės.

Šio "MŪSŲ LIETUVOS" numerio
GARBĖS LEIDĖJAS yra
Inž. KAZIMIERAS AUDENIS

Jam nuoširdžiausia padėka ir geriausi linkėjimai.

ML Administracija

Vasario 16 proga kalba adv. Alg. Sliesoraitis, Brazilijos L.B.nės pirmininkas

KRYŽIAUS KELIAI IR GRAUDŪS VERKSMAI

Be įprastinių kryžiaus kelių, kurie einami kas savaitė, Šv. Juozapo Bendruomenės Valdyba kovo 9 dieną 16 valandą organizuoja gavėnios susitelkimą visiems lietuviams. Bus einami kryžiaus keliai, giedami graudūs verksmai, taip pat bus galima prieiti išpažinties. Lietuvoje „Graudūs verksmai“ sutraukdavo dideles minias tikinčiųjų. Palaikykime tą gražią tradiciją ir svetur.

Verbų Sekmadienio, Didžiosios Savaitės ir Velykų Prisikėlimo apiegos Vila Zelinos Bažnyčioje bus lietuvių kalba. Pamaldų tvarkaraštis bus paskelbtas vėliau. Brazilams pamaldos bus kitomis valandomis.

BUS POSĖDIS

III Pas. Liet. Jaunimo Kongreso ORGANIZACINIO KOMITETO VALDYBOS draug su visų komisijų atstovais kovo mėn. 10 d., pirmadienį, 19 val. 30 min. V. Zelina, Jaunimo namuose.

Tokie posėdžiai dabar bus kas dvj savaites.

Paskutiniame posėdyje, vasario 23 d., tarp kitų dalykų buvo pradėtos sudaryti dar trūkstamos

komisijos, butent:

- programų (Alg. Sliesoraitis)
- nakvynių ir ryšių (Arūnas Steponaitis).

BR. L. KUNIGŲ - PRELATŲ SUSIRINKIMAS

Šaukiamas kovo 4 d., antradienį, 9,30 val. pas tt. Jėzuitus, Mookoj. Programoj svarbūs pasitarimai Gavėnios, PL Katalikų Bendrijos, suvažiavimo Romoj ir kt. reikalais.

LITERATŪROS BŪRELIO SU-EIGA

– pirmoji šiais metais bus p. Halinos Mošinskienės bute, R.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Sausio 20 d., po dviejų sunkių operacijų, mirė ALBERTAS RUDOKAS, 27 metų, palikdamas tėvus, žmoną su dviem dukrelėm, broį ir seserį.

Gyveno Rua Ibitirama. Palaidotas Quarta Parada kapuose.

7-os dienos Mišios trečiadienį, 26 d., 19.30 val. V. Zelinoj.

Prof. J. Arruda, 176 apart 12 (Telef. 65-09-07). Sumaré, kovo 1 d. šeštadienį 20 valandą. Būrelio nariai ir kiti tautiečiai kviečiami ateiti sueigon.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS JAUNIMO NAMUOSE, VILA ZELINOJE

kovo m. 4 dieną 20 valandą.

RIO

Rio lietuviai Tautos Šventę atšventė vasario 16 dieną, su pamaldomis, kurias atlaikė svečias iš S. Paulo, kun. Pr. Gavėnas.

Mišiose dalyvavo Lenkijos ir kitų tautų atstovai. Pamaldos buvo užbaigtos Tautos Himnu.

BR. LIETUVIŲ B-nės VALDYBOS POSĖDIS

Šaukiamas š. m. 26 d., trečiadienį, 20 val., r. Juatindiba. 20, Mookoj

VASARIO 16 MINĖJIMO POSĖDIS

Organizacinė Komisija Vasario 16 minėjimui, susirinkusi posėdinį š. m. vasario 18 d. nutarė išreikšti padėką, už gražiai ir įspūdingai praėjusį minėjimą sekantiems dalyviams:

Dvasišikiams: Klebonui kun. J. Šeškevičiui, t. P. Dauginčiui, SJ ir kun. St. Šileikai SDB, celebravusiems Mišias už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę;

jaunajai kartai, dalyvavusiems suve liavomis bažnyčioje ir salėj tautiniais rūbais; kap. J. Čiuvinskiui už minėjimo atidarymą;

oficialios dalies kalbėtojams: adv. Alg. Sliesoraičiui ir inž. Alf. Petraičiui, ukrainiečių atstovui inž. Wl. Skulskiui, latvių kolonijos atstovui pastoriumi dr. J. Mekss;

taip gražiai pasirodžiusiems tautinių šokių sambūriams "Nemunui" ir "Rūtelei" su jų vadovais J. Lukoševičium ir Ant. Aleknavičium; L.K.B-nės chorui už puikias melodingas patriotines dainas; kun. J. Šeškevičiui už tikrai meniškai pristatytą gyvąjį paveikslą, kuris sujaudino ne tik lietuvius, bet ir svečius svetimtaučius; p-lėms Silvanijai Aradzenko ir Vilmai Šimonytei už simpatingą programos numerių pristatymą; poetui Kl. Jūrai už patriotinę poemą; T.F.P. organizacijos atstovui T. Quereilo už nuoširdžią prakalbą; p. P. Šimoniui ir Vyrų Brolijos nariams už salės paruošimą, seselėms Pranciškietėms už pačios salės užleidimą, ir visiems vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie šios šventės pasisekimo. Taip pat nuoširdi padėka visiems atsilankiusiems (apie 500 asmenų) ir parodžiusiems savo solidarumą kovoje už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę.

Organizacinis Komitetas

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kr. už egzempliorių. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išeina ketvirtadieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 nusiapiams redakcijai iteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vaka-